

MAX MAAKT EEN VRIEND

Kristof Devos (verhaalidee, illustraties), Claudia Jong (tekst)

De Eenhoorn

(door Inger Bos)

OVER DE MAKERS

Kristof Devos (Oostende, 1981) is een Belgisch illustrator en auteur van kinderboeken. Hij debuteerde in 2013 met 'Nooit is voor altijd'. Zijn illustraties werden meermaals internationaal bekroond. Hoewel hij zich voornamelijk concentreert op kinder- en jeugdliteratuur werkt hij af en toe in opdracht, o.a. voor het Wereldvoedselprogramma van de VN, Canon Cultuurcel en Kunstenfestival Watou.

Hij geeft lezingen en workshops over verbeelding en inspiratie, in zowel binnen- als buitenland. Zo werkte hij eind 2018 als artist in residence in het Children's museum Curaçao. Zijn werk werd o.a. tentoongesteld op de Biënnale van Bratislava, Slowakije en op het Nami Island International Children's Book Festival in Zuid-Korea en Maleisië. Voor zijn illustraties uit 'Max maakt een vriend' heeft hij de Special Prize van het Servische illustratoren concours BookIII Fest gewonnen.

Kristof is gek op geroosterde, ongezoeten cashewnoten en eet koffiekoeken met mes en vork. Over kinderboeken zegt hij: "Kinderboeken kunnen botsen, bijten, grommen, ze zaaien twijfel, breken potten, likken wonden."

Bronnen: www.kristofdevos.com, Wikipedia

Claudia Jong (Den Haag, 1972) studeerde Jeugd welzijnswerk in Maastricht en volgde acteursopleidingen bij Cours Florent in Parijs en bij Het Collectief in Amsterdam. In het laatste jaar van haar acteursopleiding schreef ze een dialoog voor medestudenten en (her)ontdekte het schrijven. Ze volgde schrijfcursussen en -workshops, waaronder 'Scenarioschrijven' en 'Kinder- en jeugdliteratuur' bij 't Colofon (later De Schrijversvakschool).

In 2003 stuurde ze een tekst in voor toneelschrijversfestival Hollandse Nieuwe en won de *Hollandse Nieuwe Juniorprijs*. Vanaf dat moment schreef ze toneelstukken voor kinderen en volwassenen,

zoals *Vuurtorenwachter*, een monoloog die te zien was op het Oerol festival. Behalve voor theater schreef ze artikelen en interviews, met name voor de culturele sector.

Begin 2011 verscheen haar eerste boek bij uitgeverij Gottmer: *Wolfje*, over een meisje dat bevriend raakt met een zwerver die verhalen vertelt. *Wolfje* werd bekroond met de Hotze de Roosprijs 2012.

Ze geeft als schrijver en freelance docent lessen en workshops in creatief schrijven, voor kinderen en volwassenen.

Bronnen: www.claudiajong.nl

1. VOOR HET LEZEN

Thematiek

Bespreek met de juryleden waaraan ze denken bij verhuizen.

- Wat hoort er bij een verhuizing? (veranderingen; inpakken; uitpakken; verbouwen; ...)
- Wat verandert er allemaal bij een verhuizing?
- Hoe kun je je voelen bij een verhuizing?

Bespreek met de juryleden nieuwe vriendschappen.

- Wanneer maak je nieuwe vrienden? (verhuizing; nieuwe school; vakantie; ...)
- Hoe maak je nieuwe vrienden? (eropaf stappen en vragen om samen te spelen; wachten tot iemand jou vraagt om te komen spelen; ...)

Omslag

Laat de voorkant van het boek aan de juryleden zien.

- Wat zien jullie op de voorkant? (woorden in grote, hoekige letters; een lamp/schemerlamp; een jongetje met rood krullend haar; een hamer op de grond; een anders gekleurde strook over het midden en de zijkanten van de tekening; ...)

Titel en flaptekst

Lees de titel en de tekst op de achterkant voor. Praat hierover met de juryleden.

- Wie is Max, denken jullie?
- Waarom ligt die hamer op de grond? (om van losse planken letters te timmeren) Vinden jullie deze letters passen bij de titel? (bij maken hoort timmeren of iets in elkaar zetten; bij verhuizen hoort klussen of verbouwen; ...)
- Waar gaat het verhaal over, denken jullie?
- Wat zou Max' moeder bedoelen met "Maak een vriend"?
- Wat doet die lamp in het verhaal en in de titel, volgens jullie?

2. TIJDENS HET LEZEN

- Begin het voorlezen bij de titel op het omslag en laat daarna de schutbladen en de titelbladen zien, waarop het begin van het verhaal al te zien is.
- Geef de korte zinnen ruimte, plak ze niet achter elkaar vast. Zo komt de heldere, ietwat onderkoelde stijl van de schrijver beter uit. En met het rustige verteltempo geef je het verhaal ook ritme.
- Lees ook de genummerde handleiding voor die op de prenten staat. Bepaal per spread of je die voorafgaand of juist na de lopende tekst wil voorlezen.
- Laat na afloop van het voorlezen ook de achterste schutbladen zien.

3. NA HET LEZEN

Verhaal

Bespreek met de juryleden een aantal verhaalelementen.

- Hoe begint dit verhaal? (Max en zijn moeder zijn net verhuisd. Max verveelt zich, al zijn speelgoed zit nog ingepakt. Zijn moeder is druk met dozen uitpakken. Wanneer ze elkaar in de weg lopen, zegt Max' moeder dat hij naar buiten moet, een vriend maken. En dan gaat Max aan de slag.)
- Wat vinden jullie bijzonder, moeilijk of juist grappig aan dit verhaal?
- Wat vinden jullie van de handleiding die in de prenten staat? (grappig; storend; ...)
- Welk onderdeel van de handleiding vinden jullie het belangrijkste?
- In de handleiding staat hoe je een vriend kunt maken. In het verhaal staat hoe een vriend doet. Welke eigenschappen hebben jullie gehoord? (kijken; vragen stellen; helpen; samen wegrekken; elkaar in de gaten houden; kunnen ruiken; ...) Wat vinden jullie belangrijk aan een vriend?

- Er komt een jongen kijken bij Max. Wat vindt Max daarvan? (Max stuurt de jongen eerst weg, let niet meer op hem. Als de jongen terugkomt, vraagt Max: “Waar blééf je?” en mag hij wel meedoen. Samen werken ze verder.) Hoe komt het dat de jongen uiteindelijk toch mee mag doen? (samen spelen is leuker dan alleen; de jongen laat zien dat hij mee kan denken en helpen; ...)
- Hoe loopt het verhaal af? (Max en de jongen maken de lampvriend samen af. Ondertussen zijn zij ook vrienden geworden.)
- Als de jongen niet was komen kijken bij Max en Max had de lampvriend alleen afgemaakt, had Max dan ook een vriend gemaakt, volgens jullie?

Personages

Besprek met de juryleden de personages in het verhaal.

- Max gaat druk aan de slag met het maken van een vriend. Hij vindt die jongen die komt kijken maar lastig, hij stuurt hem zelfs weg. Wat vinden jullie ervan dat Max eerst zo doet?
- Pas aan het eind van het verhaal vraagt Max aan de jongen hoe hij heet. Vragen jullie direct naar iemands naam of ga je eerst samen spelen en vertel je elkaar later pas je naam?
- Max woont alleen met zijn moeder in het nieuwe huis. Het verhaal gaat vooral over Max en een heel klein beetje over zijn moeder. Hoe voelt zijn moeder zich na de verhuizing, denken jullie? (druk met uitpakken; moe van de verhuizing; verdrietig, omdat ze de verhuizing alleen moet doen; vrolijk, omdat Max een vriend heeft gevonden; ...)
- Hoe komt het dat Max alleen met zijn moeder woont, denken jullie? (zijn ouders zijn gescheiden; zijn vader/2e moeder is overleden; ...)

Taal

Besprek met de juryleden de taal in het verhaal.

- Welke mooie of bijzondere woorden hebben jullie gehoord?
- Welke herhalingen/patronen staan in de tekst? (Max' moeder zegt tegen hem: “Maak een vriend”/Max zegt tegen Morris: “Ik moet een vriend maken”/Max zegt tegen zijn moeder: “Je moet een vriend maken, net als ik”/Morris zegt tegen Max: “Je hebt een vriend gemaakt”; verhuisdozen vol speelgoed/alles wat niet in de dozen zit, gebruikt Max voor zijn lampvriend/verhuisdoos als lichaam voor de lampvriend; Morris haalt boslucht, zuurtjes en zweet voor de lampvriend/Max en Morris ruiken samen ook naar bos, zuurtjes en zweet; ...)
- Max' moeder zegt: “Maak een vriend.” Zij bedoelt: ga naar buiten en ga met andere kinderen spelen. Wat denkt Max dat zijn moeder bedoelt? (in elkaar zetten/knutselen van een vriend; ...)
- Eventueel: Max vat de woorden van zijn moeder letterlijk op, zijn moeder bedoelt ze figuurlijk (letterlijk betekent dat je met woorden precies zegt wat je bedoelt; figuurlijk betekent dat je met woorden iets anders bedoelt dan je letterlijk zegt). Laat de juryleden nog een paar andere voorbeelden van letterlijk en figuurlijk taalgebruik horen.
- Er staat in de tekst: “Opeens stormt het in Max z'n hoofd. De ideeën buitelen over elkaar heen.” Wat wordt daarmee bedoeld, denken jullie?

Humor

Besprek met de juryleden de humor in het verhaal.

- Wat maakt dit verhaal grappig, vinden jullie: de tekst, de tekeningen of tekst & tekeningen samen?
- In de tekst zitten grappige onderdelen. Welk onderdeel vinden jullie het grappigst? (de hand-leiding: bv. “Doe alsof je precies weet waar je mee bezig bent.”; de vastgekleefde zuurtjes in de broekzak van Morris; ...)
- In de tekeningen zitten ook grapjes. Welke grapjes zien jullie? Welke tekening vinden jullie het grappigst? (de leuke band van de verhuiswagen; Morris die wegrent, Max ondersteboven loopt en maar half te zien is; Morris die zweet verzamelt; Morris die de bosgeur van de wc haalt; de doos met super breekbaar zondags servies, wat daarna in scherven onder de lampvriend ligt, met een boos schaalpje ernaast; de tekst bij Morris: “denk denk denk”; de tekst bij Max: “val val”; het licht van de lampvriend op de laatste prent, alsof de lamp buiten aan kan; ...)
- Wie vinden jullie het grappigst: Max of Morris?

Illustraties

Bespreek met de juryleden de illustraties.

- Denken jullie dat het verhaal te begrijpen is zonder de tekeningen? (beeld toont wat tekst niet zegt, bv. Max die twee planken lostrekt van het tuinhek)
- Van wie zijn de spullen in de verhuisdoos op de voorste schutbladen, denken jullie? Wat is er op de achterste schutbladen te zien? Wat is er gebeurd?
- Welke patronen/herhalingen in vormen, kleuren of onderdelen zien jullie in de tekeningen? (de verhuisdozen op de schutbladen en het titelblad; de kartonkleur van een verhuisdoos is vaak de achtergrondkleur van de prenten; de huizen in de nieuwe buurt van Max zien er allemaal hetzelfde uit en alsof ze van verhuisdozen zijn gemaakt; rood als enige opvallende kleur: krullen van Max, verhuiswagen, bal van Morris; krullerige bozegedachtenwolk boven krulligere haar van Max; de bewegingslijnen; ...)
- Wat vinden jullie van de tekeningen, van de manier waarop ze gemaakt zijn? Passen ze goed bij het verhaal, vinden jullie? Welke prent vind je het leukst?

Creatieve opdracht

Materiaal

- Kleurpotloden, markers
- Verhuisdozen en andere kleinere dozen en drinkpakken, wc-papierrollen, keukenpapierrollen
- Schaar

Max maakt van een verhuisdoos een vriend. Wat maken de juryleden van dozen? (vriend; huis; kasteel; boot; dier; ...)

Extra titels

- De grot van Bruine Beer / Yuval Zommer (Lemniscaat, 2018) – wonen en verhuizen
- Mijn grote vriend Leeuwwitje / Jim Helmore (Querido, 2018) – wonen en verhuizen
- Balotje op vakantie / Yvonne Jagtenberg (Rubinstein, 2019) – vriendschap
- Het geweldige grote vriendjesboek / Mary Hoffman (Ploegsma, 2018) – vriendschap, informatief
- Nieuwe vrienden / Marte Jongbloed (Luitingh-Sijthoff, 2019) – verhuizen, vriendschap
- Op zoek naar een vriendje / Maria S. Costa (C. de Vries-Brouwers, 2018) – verhuizen, vriendschap

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.